

مهارت های پاسخگویی

پاسخگویی به سوالات و شبهات اعضای گروه یکی از وظایف مربی و سرگروه است. کسی که قرار است پاسخگو باشد، باید مهارت هایی داشته باشد، از جمله آن ها، توان بیان و توان تحمل است.

توان تحمل

باید بتواند سخن مخالف را تحمل کند و آن را بشنود. گاهی اوقات سخن طولانی است و باید تحمل داشته باشد، گاهی اوقات باید تحمل شنیدن سخنان ساده را نیز داشت. گاهی سوال را تکرار می کنند، انسان باید تحمل آن را هم داشته باشد، در مقابل بی ادبی پرسش گر که گاهی عمدی و گاهی سهوی انجام می گیرد- نیز باید تحمل داشت. گاهی اشتباه لفظی دارد، نیاز نیست سریع اشتباهات لفظی اش را درست کنید.

قدرت بیان

-پرهیز از پاسخ شعاری؛ یعنی می گوید این شبهه بر می گردد به این نکته و جوابش هم این است.

- پرهیز از لفاظی و مقدمات بیهوده

مثلا یک سوال پرسیده بود که امام علی (ع) که در نماز واجب بودند و ضربت خوردند، از بدنشان خون آمد، نمازشان را چه کار کردند؟ پاسخگو که انسان بزرگی بود تصور کرده بود شبهه ی مهمی است. گفت اولاً حضرت علی در نماز مستحب بودند، ثانياً حضرت علی (ع) اصلاً در نماز نبودند. یعنی برای یک پاسخ فضیلت را از بین می برد.

-استفاده از تمثيل در پاسخ

اگر کسی پرسید ما چرا به طرف قبله نماز می خوانیم، آیا خدا به نماز ما احتیاج دارد یک مثال برایش می آوریم؛ مثلاً ما خانه ی مان

را به سمت آفتاب می سازیم آیا آفتاب به ما نیاز دارد؟ حالا ما رو به قبله می ایستیم و برای خدا عبادت می کنیم، او که به عبادت ما نیازی ندارد. تمثیل های آقای مطهری، حائری شیرازی و... را بخوانید، زیرا به کار می آیند.

- نباید هیچ گاه عصیان شوم؛ صمیمیت همراه ادب و احترام؛ "لعلی هدی او فی ضلال مبین" هدایت شده ایم و یا گمراه هستیم. یک کدام از ما حق می گوئیم. شما می گوئید قیامت نیست من می گویم هست. حالا یک کدام از ما راست می گوئیم.

- فارسی گفتن؛ عربی شبیه فارسی کمتر استفاده شود، بهتر است. فارسی بتواند حرف بزند بهتر است.

- فهم صحیح سوال؛ به ما می گوید « من و نامزد من»، ما از این جمله می فهمیم که این دختر خانم و آقا پسر نامزد اند. بعضی ها نامزد را به معنای عقد می فهمند و بعضی ها هم بعد از خواستگاری و نشان کردن می گویند. جدیداً من و نامزد برای دوست دختر و پسر هم استفاده می شود! مثلاً سوال می کند که من و نامزد بیرون برویم و دست هم را بگیریم اشکال دارد؟ شما می گوئید نه اشکال ندارد در صورتی که منظور او از نامزد، بعد از خواستگاری است.

- توجه دادن به اهم ها و بعد مهم ها: "یسئلونک ماذا ینفقون" سوال می کنند ای رسول چه چیزی انفاق کنیم؟ به آنها بگو هر چیزی که انفاق کردید از خیر باشد برای والدین و... مورد مصرف را به آنها بگو.

- پاسخگو باید صاحب ابتکار و سرعت عمل باشد؛ یعنی ما بتوانیم به یک جای دیگر منتقل بشویم؛ فرعون با موسی بحث کرد، فرعون گفت خدای تو کیست؟ موسی گفت خدای من کسی است که مرده را زنده می کند. گفت من هم زنده می کنم، دو برده آوردند گفت این را بکشید و این را زنده نگه دارید. موسی دیگر سر این موضوع بحث نکرد که تو زنده را نکشتی. سریع بحث را عوض کرد. گفت خدای من خورشید را از مشرق می آورد تو آن را از مشرق بیاور. فرعون ماند. یعنی لازم نیست سر یک مورد انسان بایستد و پافشاری کند.

- اطلاعات و معلومات وسیع؛ جلسه باید پیرامون یک موضوع باشد نه در موضوعات مختلف.

- زمینه سازی برای پاسخ؛ گاهی اوقات لازم است برای پاسخ زمینه سازی کنید. علامه ی حلی به یک جلسه ی مهم که پادشاه نشسته است دعوت شده

است، علمای زیادی نیز نشسته اند، از در که وارد شد کفش هایش را برداشت و رفت کنار پادشاه نشست. به او گفتند که چرا کفش هایت را برداشتی گفت : ترسیدم کفش های من را بدزدند، چون حنفی مذهبی ها کفش های پیغمبر را دزدیده بودند. به حنفی ها برخورد و گفتند چرا جسارت می کنی؟ رئیس مذهب ما اصلاً زمان پیغمبر نبوده. چه می گویی که کفش های پیغمبر را دزدیده است؟ شیخ حلی گفت ببخشید حواسم پرت شد رئیس مکتب مالکی ها این کار را کرده است. آنها هم سر و صدا کردند و گفتند که موقع پیامبر نبوده است. از آنها هم عذرخواهی کرد بعد به شافعی ها و حنبلی ها هم گفت و همین اتفاق افتاد. در پایان هم گفت رئیس مذهب شما ها در زمان پیغمبر نبوده است، ولی رئیس مذهب ما در زمان پیغمبر بوده است. ما کسی را قبول می کنیم که زمان پیغمبر بوده است.

منبع: صالحین خیبری